

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Mfv.V.10.075/2025/5.

A tanács tagjai: Dr. Suba Ildikó a tanács elnöke

Dr. Tánczos Rita előadó bíró

Dr. Csesznok Judit Anna bíró

Dr. Puskás Péter bíró

Dr. Varga Edit bíró

A felperesek: I. rendű felperes neve

(I. rendű felperes címe)

II. rendű felperes neve

(II. rendű felperes címe)

A felperesek képviselője:

Dr. Óri Adrienn ügyvéd

(felperes képviselőjének címe)

Az alperes: alperes neve

(alperes címe)

Az alperes képviselője:

Dr. Molnár Alexandra ügyvéd

(alperes képviselőjének címe)

A per tárgya: illetmény megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperesek

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla

1.Mf.31.043/2025/7.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Budapest Környéki Törvényszék

33.M.70.341/2023/26.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A Kúria az I. rendű felperest 778.195 (hétszázhetvennyolcezer-százkilencvenöt) forint, míg a II. rendű felperest 336.486 (háromszázharminchatezer-négyszáznyolcvanhat) forint felülvizsgálati eljárási költség 15 napon belüli megfizetésére kötelezi az alperes részére.

Az 1.905.741 (egymillió-kilencszázötezer-hétszáznegyvenegy) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I. rendű felperes 2010. május 27-től közalkalmazotti jogviszonyban állt az alperessel biológus munkakörben, munkavégzésének helye az ... volt. Az alperes 2016. november 2-tól az I. rendű felperest a „H/9” fizetési osztályba és fokozatba sorolta be. 2021. március 1-től a felek határozatlan idejű egészségügyi szolgálati munkaszerződést kötöttek, amely szerint az alperes az I. rendű felperest biológus munkakörben foglalkoztatta és 30 év 10 hónap 27 nap egészségügyi szolgálati jogviszonya alapján „H/11” fizetési osztályba és fokozatba sorolta be, és illetményét összesen 1.308.000 forintban határozta meg. A besoroláskor az I. rendű felperes 2009. június 5-én kelt egyetemi diplomáját vette figyelembe. Az alperes 2023. január 1-től az I. rendű felperest az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény (a továbbiakban: Eszjtv.) 8. § (3) bekezdése alapján „08 fizetési fokozatból 08 fizetési fokozatba sorolta” és havi illetményét 1.868.567 forintra emelte.

[2] Az alperes a 2023. szeptember 29-én kelt intézkedésével az I. rendű felperes munkaszerződését 2023. október 1-től akként módosította, hogy az Eszjtv. 1. melléklete „08” fizetési osztályából és fokozatából az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 3. és 7. melléklete szerint meghatározott „G/12” fizetési osztályba és fokozatba sorolta át és a garantált illetményét 700.065 forintra csökkentette, a munkahelyi pótlékát 24.000 forintban, az összjárandóságát 724.065 forintban állapította meg.

[3] Az alperes az intézkedését azzal indokolta, hogy az I. rendű felperes személyi anyagának felülvizsgálata során megállapította, hogy korábban tévesen sorolták be. Az I. rendű felperes 1984. június 15-én a Egyetem1 tanárképző szakán német-biológia szakos általános iskolai tanári főiskolai oklevelet, valamint 2009. június 5-én az Egyetem2 által kiállított ... számú mikrobiológus oklevelet szerzett. Az alperes 2016. november 2-i hatállyal közalkalmazotti jogviszonyba nevezte ki, mint szakdolgozót biológus beosztásba és munkakörbe, egyidejűleg tévesen, „H/9” besorolási osztályba és fokozatba sorolta be a helyes „G/9” besorolási osztály és fokozat helyett. A munkáltató a téves besorolást arra alapozta, hogy a hivatkozott oklevél egyetemi szakképzettséget tanúsít. A 2021. március 1-i hatályú jogviszonyváltás kapcsán a munkáltató tévesen az Eszjtv. 1. melléklete alapján sorolta be, szemben a Kormányrendelet 7. melléklete szerinti, helyes besorolást tartalmazó „G” fizetési osztállyal, ezért őt a jogszabály szerint helyesen újra be kellett sorolni. A munkáltató a hivatkozott oklevél szakképzettségi szintjének megállapítása kapcsán az oklevél kibocsátóját kereste meg, akitől azt a választ kapta, hogy az adott végzettség nem igazol egyetemi végzettséget. Az ... – mint középírányító szerv – alátámasztotta az átsorolás szükségességét.

[4] Az alperes 2024. február 26-án kelt intézkedésével 2024. március 1-től az Eszjtv. 1/A. melléklete alapján a IV. alap fizetési osztályba sorolta az I. rendű felperest és a járandóságát 864.078 forintban határozta meg.

[5] A II. rendű felperes 2011. november 1-től állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel laboráns munkakörben. Munkavégzésének helye az ... volt. Az alperes a II. rendű

felperest 2018. augusztus 1-jével a „D/4” fizetési osztályból és fokozatból a „H/4” fizetési osztályba és fokozatba sorolta be, valamint laboráns munkakörből és laborasszisztens beosztásból a munkakörét és beosztását mikrobiológusra módosította. 2021. március 1-jétől a felek határozatlan idejű egészségügyi szolgálati munkaszerződést kötöttek, amely szerint az alperes a II. rendű felperest mikrobiológus munkakörben alkalmazta és egészségügyi szolgálati jogviszonyának időtartamát 9 év 4 hónap 2 napban, illetményét 979.500 forintban állapította meg. Az egészségügyi szolgálati munkaszerződésben az alperes a II. rendű felperes 2018. július 20-án szerzett egyetemi végzettségét tüntette fel.

[6] A II. rendű felperest az alperes 2023. július 1-től az Eszjtv. 8. § (3) bekezdése alapján „04 fizetési fokozatból 05 fizetési fokozatba” sorolta át és havi illetményét 1.491.679 forintra emelte. A felek a munkaszerződést 2023. szeptember 11-én úgy módosították, hogy a II. rendű felperes munkaideje heti 20 órára, illetménye havi 745.840 forintra csökkent.

[7] Az alperes 2023. szeptember 29-én kelt intézkedésével a II. rendű felperes munkaszerződését 2023. október 1-től úgy módosította, hogy a II. rendű felperest az Eszjtv. 1. melléklete „05” fizetési fokozatából a Kormányrendelet 3. és 7. melléklete szerint meghatározott „G/6” fizetési osztályba és fokozatba sorolta át, a garantált illetményét 294.632 forintra csökkentette, a munkahelyi pótlékát 12.000 forintban, az összjárandóságát 306.632 forintban állapította meg. A munkaszerződés-módosítást az alperes azzal indokolta, hogy a II. rendű felperes személyi anyagának felülvizsgálata során megállapították, hogy a II. rendű felperes 2018. július 20-án az Egyetem2 által kiállított ... számú mikrobiológus oklevelet szerzett, majd mutatott be a munkáltatójának. Ezzel összefüggésben a munkáltató kezdeményezte a szakdolgozó munkakörének és beosztásának laboráns munkakörre és laborasszisztens beosztásról mikrobiológus munkakörre és beosztásra való módosítását. Az oklevelet a szakdolgozó besorolása szempontjából a munkáltató – mint új munkakört és beosztást – releváns bizonyítékként vette figyelembe, így tévesen „D/4” besorolási osztályból és fokozatból a „H/4” besorolási osztályba és fokozatba sorolta a helyes „G/4” besorolási osztály és fokozat helyett. A téves besorolást arra alapozta, hogy az oklevél egyetemi szakképzettséget tanúsít.

[8] A 2021. március 1-jei hatályú jogviszonyváltás során a munkavállaló az oklevél szintjének korábbi megítélése okán tévesen az Eszjtv. 1. melléklete szerint került besorolásra szemben a Kormányrendelet 7. melléklete szerinti helyes besorolást tartalmazó „G” fizetési osztály helyett. Mindezekre tekintettel az alperes 2023. október 1. napjával módosította a II. rendű felperes besorolását. A hivatkozott oklevél szakképzettségi szintjének megállapítása kapcsán az oklevél kibocsátója azon nyilatkozatát vette figyelembe, hogy a végzettség nem igazol egyetemi végzettséget. Ezt erősítette meg az ... is.

[9] Az alperes 2024. február 26-án a II. rendű felperes munkaszerződését úgy módosította, hogy 2024. március 1-től az Eszjtv. 1/A. melléklete szerint a IV. alap fizetési osztályba sorolta be és járandóságát összesen 365.558 forintban határozta meg. A II. rendű felperes 2007. június 21-én a Egyetem3 környezetmérnöki egyetemi oklevelet, 2018. július 20-án az Egyetem2 MSc szintű mikrobiológus szakképzettséget szerzett.

A felperesek keresete, az alperes ellenkérelme

[10] A felperesek keresetükben a 2023. szeptember 29-én és 2024. február 26-án kelt munkaszerződés-módosítás semmisségének megállapítását kérték, valamint az I. rendű felperes 13.758.422 forint, míg a II. rendű felperes 5.298.998 forint elmaradt jövedelem és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a perköltség viselése mellett. Az I. rendű felperes kérte továbbá, hogy az alperes az Eszjtv. 1. melléklet 9. fizetési fokozatába sorolja be, a II. rendű felperes igénye pedig arra irányult, hogy az egyetemi végzettségét ismerje el az alperes, és a „G” fizetési osztály helyett a „H” fizetési osztályba sorolja be.

[11] Keresetükben arra hivatkoztak, hogy a munkaszerződés-módosítások jogszabályba ütköznek, ezért azok a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 27. § (1) bekezdése alapján semmiek, érvénytelenek, mert a munkáltató egyoldalúan, jogellenesen módosította a munkaszerződéseiket, holott erre az Mt. 58. §-a alapján csak közös megegyezéssel kerülhetett volna sor. Hivatkoztak az EBH 2006.1544. számú eseti döntésre, amely szerint a munkabér megváltoztatásához, csökkentéséhez vagy növeléséhez közös megegyezésre van szükség. Keresetükben hivatkoztak arra is, hogy az Eszjtv. 8. § (3) bekezdése alapján nem lehet az illetményük alacsonyabb az 1. mellékletben foglaltaknál.

[12] Az alperes a kereset elutasítását és a felperesek költségeiben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy az Eszjtv. 2. § (2) bekezdése szerint a felek a munkaszerződésben az Mt. rendelkezéseitől csak az Eszjtv.-ben, az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvényben (a továbbiakban: Eütev. tv.), valamint ezek végrehajtási rendeleteiben nem szabályozott kérdésekben térhetnek el, az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló munkavállalók munkabérének összegét az Eszjtv., illetve az Eütev. tv. felhatalmazása alapján kiadott végrehajtási rendeletek szabályozzák, a munkabérre és illetményre vonatkozó rendelkezésektől nem lehet eltérni. Vitatta, hogy a felperesek munkabére megállapodás tárgyát képezhet. Utalt arra, hogy az Eszjtv. 1. mellékletében meghatározott illetmények azokra alkalmazhatók, akik e bekezdésben felsorolt végzettséggel rendelkeznek, a felperesek azonban nem tartoznak e körbe.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

[13] Az elsőfokú bíróság a keresetek szerint marasztalta az alperest. Megállapította, hogy az alperes jogszerűen sorolta be az I. rendű felperest 2021. március 1-től a „G” fizetési osztály 12. fizetési fokozatába, illetve a II. rendű felperest helyesen a Kormányrendelet 3. melléklete 8. pontja alapján a „H” fizetési osztály 6. fizetési fokozatába kellett volna besorolni. Az ítélet szerint a felperesek helytállóan hivatkoztak az Eszjtv. 1. § (9) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 58. §-a alapján arra, hogy a 2021. február 23-án kelt egészségügyi szolgálati munkaszerződésekben és módosításaiban kikötött illetményt az alperes egyoldalúan nem módosíthatta. Mivel a felperesek nem járultak hozzá az illetményük csökkentéséhez, ezért az alperes intézkedése érvénytelen, így a kereset szerint marasztalta az alperest.

[14] Az alperes fellebbezése és a felperesek csatlakozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a felperesek keresetét elutasította és a

felpereseket kötelezte a perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy az I. rendű felperes egészségügyi szolgálati jogviszonyban állt, illetményét az Eszjtv. alapján az ügynevezett szakdolgozói bértábla szerint kellett megállapítani. Az I. rendű felperes az Eszjtv. 8. § (3) bekezdésében felsoroltak között nem szerepel, ezért az elsőfokú ítélet helytállóan állapította meg, hogy a mikrobiológusi szakképzettsége nem felelt meg egyetemi szintű szakképzettségnek, végzettsége főiskolai végzettségnek minősült, így nem tartozott az orvosi bértábla alá. Ennek megfelelően az I. rendű felperesre az Eszjtv. illetményt meghatározó 8. § (2)-(15) bekezdése közül a 8. § (6) bekezdés, 8. § (8) bekezdés b) pontja, 8. § (10) bekezdés b) pont és 8. § (11) bekezdése volt az irányadó.

[15] A II. rendű felperes vonatkozásában kifejtette, hogy ő sem tartozott a Kormányrendelet 1. melléklet 3. pontja alá, mert mikrobiológus volt, nem pedig klinikai mikrobiológus munkakörben foglalkoztatták. A Kormányrendelet 3.7. pontja nem vonatkozott a II. rendű felperesre figyelemmel arra, hogy az értelmező rendelkezések szerint az csak a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség egészségügyi intézményeiben foglalkoztatott közalkalmazottakra irányadó munkakör, az alperes pedig nem tartozott e körbe.

[16] A II. rendű felperes egészségügyi szakirányú szakképesítéssel nem rendelkezett, az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet 2. §-a értelmében az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzés keretében megszerezhető szakképesítéseket az 1. melléklet tartalmazza, ezek között a mikrobiológus nem szerepel.

[17] Mindezek alapján a II. rendű felperes 2024. március 1-jét követően egyetemi végzettsége mellett sem tartozik az orvosi bértábla alá, illetményét az Eszjtv. 1/A. melléklete tartalmazza. Mivel nem tartozott az Eszjtv. 1. mellékletének hatálya alá, rá az Eszjtv. 8. § (2)-(15) bekezdése közül a 8. § (6) bekezdése, 8. § (8) bekezdés b) pontja, és 8. § (11) bekezdése az irányadó.

[18] Megalapozatlannak találta a másodfokú bíróság a felperesek hivatkozását az Mt. 58. §-ára figyelemmel arra, hogy illetményüket a jogszabály szerint kellett meghatározni, az nem volt szabad megállapodás tárgya, az alperes helytállóan járt el, amikor az irányadó bértábla alapján állapította meg az illetményüket.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

[19] A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérték, hogy a Kúria azt „részben helyezze hatályon kívül”, hozzon a jogszabályoknak megfelelő határozatot és kötelezze az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 13.758.422 forint illetménykülönbözetet, a II. rendű felperesnek 5.298.998 forint illetménykülönbözetet és késedelmi kamatát, valamint marasztalja az alperest a perköltségben. Másodlagos kérelmük arra irányult, hogy a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése után utasítsa a Kúria az első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára, valamint marasztalja az alperest a perköltségben. Érvelésük szerint a felperesek és az alperes között az Eszjtv. 2. § (1) bekezdése alapján egészségügyi szolgálati jogviszony jött

létre és a 2. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a felek az Mt. rendelkezéseitől csak az Eszjtv. -ben, az Eütev. tv.-ben, valamint ezek végrehajtási rendeleteiben nem szabályozott kérdésekben térhetnek el. Ehhez képest az Eszjtv. az Mt. -hez képest speciális jelleggel bír.

[20] Állították, hogy az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személyek illetménye, illetve illetményen felüli egyéb juttatása a jogszabályi minimumnál magasabb is lehet, ugyanis az egészségügyi szakdolgozó az Eszjtv. 8. § (6) bekezdése szerint az 1/A. melléklete szerinti illetményre, pótlékra, valamint alapilletményen felül járó munkáltatói döntésen alapuló juttatásra jogosult. Ennek megfelelően a munkavállaló javára a munkáltató eltérhet a garantált illetmény összegétől, ugyanis az 1/A. melléklet szerinti összegek csak törvényi minimumok. Az ennek megfelelően megállapított illetményt az Mt. 58. §-a alapján csak közös megegyezéssel lehetett volna módosítani, a felperesek azonban ehhez nem járultak hozzá.

[21] A felülvizsgálati kérelem szerint az Eszjtv. 8. § (11) bekezdése értelmében az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló fizetési fokozatának a (10) bekezdés szerinti változása az egészségügyi szolgálati munkaszerződés módosításának minősül és erről értesíteni kell a munkavállalót. Előbbiből álláspontjuk szerint az következik, hogy a jogalkotó szűk körben, kizárólag a fizetési fokozat – törvényben rögzített előmeneteli és besorolási rendszerhez kapcsolódó – változása esetére biztosítja a munkáltatónak azt, hogy a felek közös akarata nélkül módosítsa a munkaszerződést, egyéb esetben nem.

[22] Hangsúlyozták, hogy a fizetési fokozat változása nem azonos a munkabér (illetmény) csökkentésével. Az Eszjtv. 2. § (2) bekezdésében rögzített lex specialis jelleg és az Eszjtv. 8. § (11) bekezdésében meghatározott kivételes szabályozás együttes értelmezése alapján azt találták megállapíthatónak, hogy az Eszjtv. elsődlegesen irányadó a munkaszerződés módosítása körében, továbbá a fizetési fokozat változása az egyetlen olyan eset, amikor a munkaszerződés módosítására automatikusan, a felek közös akaratnyilatkozata nélkül is sor kerülhet, valamint minden más, különösen az illetmény csökkentésére irányuló munkáltatói intézkedés kizárólag közös megegyezés alapján jogszerű.

[23] Ennek megfelelően, ha a munkaszerződésben közös megegyezéssel meghatározott illetmény magasabb, mint a besorolás alapján minimálisan járó összeg, az érvényesen a munkaszerződés része lesz. A besorolást a munkáltató jogosult egyoldalúan korrigálni, de ennek nem lesz kihatása a munkaszerződésben közös megegyezéssel kikötött illetményre, azt tehát egyoldalúan nem csökkenthető, ehhez ugyanis a felek közös megegyezése szükséges. Ilyenkor a munkavállaló „mindaddig nem fog előre lépni”, azaz nem emelkedik kötelezően az illetménye, amíg az újabb besorolási fokozat szerinti illetmény nem haladja meg a szerződésben kikötött összeget.

[24] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn és marasztalja a felperest a felülvizsgálati eljárás költségében, mivel a jogerős ítélet megfelel a jogszabályoknak. Érvelése szerint tévesen értelmezték a felperesek az Eszjtv. 8. § (6) bekezdésében foglaltakat, mivel a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csak a felek megállapodása alapján jár az egészségügyi szolgálati jogviszonyban állónak. A perbeli esetben a felperesek számára csupán az alapilletmény és a munkahelyi pótlék megfizetésére vállalt kötelezettséget az alperes, munkáltatói döntésen

alapuló illetményt nem fizettek számukra. Az alapilletményt a jogszabályok szerint kellett megállapítani, az nem minősült a felek közös megállapodásán alapuló bérelemnek.

A Kúria döntése és jogi indokai

[25] A felperesek felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.

[26] A felülvizsgálati eljárás rendkívüli perorvoslat, amelynek tárgya a Pp. 406. § (1) bekezdése alapján a jogerős érdemi határozatnak a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint korlátok közötti felülbírálata. Ennek megfelelően a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem (és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem) keretei között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozataitól jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálhatja felül. A Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell – többek között – a jogszabálysértés pontos megnevezését, a jogszabályhely pontos megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát, vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja. Az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak az új Pp. hatálybalépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. PJE határozat szerint a Pp. alkalmazási körében is megfelelően irányadó, a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja és arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi (Kúria Mfv.IV.10.006/2025/9.). A Kúria a jogerős ítéletet a fentiek figyelembevételével a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a hatályosan előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálta és ítélte meg a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát.

[27] A felperesek bár felülvizsgálati kérelmükben több anyagi jogszabályhelyet megjelöltek megsértett jogszabályhelyként, jogi érvelésükben csupán azt adták elő, hogy bár a munkáltató jogosult a besorolást korrigálni, az illetmény egyoldalúan nem csökkenthető, ehhez ugyanis a felek megegyezése szükséges (Mt. 58. §), ennek megfelelően az alperes nem csökkenthette volna az illetményüket. A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben nem vitatták a besorolásuk helyességét, így ez nem képezhette a felülvizsgálati eljárás tárgyát.

[28] Az Eszjtv. 2. § (1) bekezdése megállapítja, hogy az egészségügyi szolgálati jogviszony egészségügyi szolgálati munkaszerződéssel jön létre és az e törvénnyel ellentétes szerződés semmis. Az Eszjtv. 2. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy a felek milyen módon térhetnek el az Mt. rendelkezéseitől. Erre akkor van mód – ahol azt az Mt. megengedi – ha az Eszjtv., az Eütev., valamint az e jogszabályok alapján kiadott végrehajtási rendeletek eltérő rendelkezéseket nem tartalmaznak az adott kérdés vonatkozásában.

[29] Az Eszjtv. 8. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy munkájáért az egészségügyi szolgálati munkaszerződésben meghatározott illetményre jogosult, az ennek mértéke megállapítása során azonban figyelembe kell venni az Eszjtv. 8. § (2)-(15) bekezdésben foglaltakat. Ennek megfelelően az egészségügyi szolgálati jogviszonyban állók illetménye megállapítása során a feleket kötik a törvényben, illetve a végrehajtására kiadott rendeletekben írtak.

[30] Az Eszjtv. 8. § (6) bekezdése állapítja meg, hogy az egészségügyi szakdolgozó illetménye milyen részekből tevődik össze. Az egészségügyi szakdolgozó az 1/A. melléklet szerinti illetményre, illetménypótlékra, valamint alapilletményen felül járó munkáltatói döntésen alapuló juttatásra jogosult. Valamennyi egészségügyi szakdolgozó alapilletményét meg kell állapítani az 1/A. mellékletben foglaltak szerint, ezen felül amennyiben a jogszabályi feltételek teljesülnek, a szakdolgozót illetménypótlék is megilleti. Ezen túl lehetőség van arra, hogy a munkáltató és a munkavállaló többletdíjazásban állapodjon meg. Az alapilletményen felül járó munkáltatói döntésen alapuló juttatás ennek megfelelően a felek erre vonatkozó egybehangzó akaratnyilatkozata alapján illeti meg az egészségügyi szakdolgozót.

[31] A felperesek egészségügyi szolgálati munkaszerződése szerint a felpereseket alapilletmény és illetménypótlék illette meg, munkaszerződésük azonban nem tartalmazott arra vonatkozó megállapítást, hogy az alperes munkáltatói döntésen alapuló illetményrész fizetésére is kötelezettséget vállalt volna. Illetményük ennek megfelelően a jogszabály kógens rendelkezésein alapul, megállapodáson alapuló illetményelem sem az I. rendű, sem a II. rendű felperes egészségügyi szolgálati munkaszerződésében nem volt.

[32] Az Eszjtv. 8. §-a határozta meg, hogy az egészségügyi dolgozó felperesek besorolását milyen elemek figyelembevételével kell megtenni. A munkáltató az általa végrehajtott ellenőrzés során észlelte, hogy a korábbi besorolásuk nem felelt meg a jogszabály kógens előírásainak.

[33] Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban is alkalmazni kell az Mt. 27. § (1) bekezdését, miszerint semmis az a megállapodás (jognyilatkozat), amely munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközik. Mivel a felperesek korábbi besorolása és az ezen alapuló illetménymegállapításuk az Eszjtv. , illetve a Kormányrendelet rendelkezéseibe ütközött, az semmisnek minősült.

[34] Az Mt. 27. § (3) bekezdése értelmében a semmis megállapodás érvénytelen, kivéve, ha ahhoz a munkaviszonyra vonatkozó szabály más jogkövetkezményt fűz. A szintén irányadó Mt. 29. § (3) bekezdése szerint részleges érvénytelenség esetén, ha a megállapodásnak csak valamely része ütközik jogszabályba, ezen érvénytelen kikötés helyett a munkaviszonyra vonatkozó szabályt kell alkalmazni, kivéve, ha a felek az érvénytelen rész nélkül nem állapodtak volna meg. Ennek megfelelően a részleges érvénytelenség nem hat ki a megállapodás egészére, hanem az érvénytelen kikötés helyébe a munkaviszonyra vonatkozó szabály rendelkezése lép.

[35] Ezt figyelembe véve a jogszabály rendelkezéseinek megfelelően járt el az alperes, amikor a részlegesen érvénytelen egészségügyi szolgálati munkaszerződések érvénytelen

elemét módosította és a korábbi jogszabályba ütköző besorolás és illetmény megállapítása helyett a jogszabályi rendelkezéseket alkalmazva határozta meg a felperesek besorolását és az ahhoz tartozó illetményét.

[36] Helytállóan állították a felperesek a felülvizsgálati kérelmükben azt, hogy az egészségügyi szolgálati jogviszonyban is alkalmazni kell az Mt. 58. §-át. Eszerint a felek a munkaszerződést közös megegyezéssel módosíthatják, e rendelkezés azonban az egészségügyi szolgálati munkaszerződésnek csak azon elemei vonatkozásában irányadó, amelyről a munkaszerződésben szabadon dönthettek, megállapodásukat a jogszabály kogens rendelkezése nem korlátozta. Amennyiben a felek az Eszjtv. 8. § (6) bekezdése alapján abban állapodtak volna meg, hogy a felpereseket az alapilletményen és illetménypótlékon felül munkáltatói döntésen alapuló illetményrész is megilleti, azt a munkáltató egyoldalúan nem csökkenthette volna, a munkaszerződésben e jogcímen megállapított összeg módosítására – az Mt. 58. §-ára tekintettel – csak közös megegyezéssel lett volna lehetőség. Mivel a perbeli esetben ilyen illetményrész fizetésére vonatkozó kötelezettséget az alperes nem vállalt és az illetménymódosítás nem érintett ilyen illetményelemet, az alapilletmény-módosításhoz a felperesek hozzájárulására nem volt szükség.

[37] Alaptalanul állították a felperesek a felülvizsgálati kérelmükben azt, hogy a jogerős ítélet sértette az Eszjtv. 8. § (10) és (11) bekezdését. A perbeli esetben a felperesek besorolásának a felülvizsgálati eljárásban nem vitatott megváltoztatása eredményezte a munkaszerződés illetményre vonatkozó rendelkezésének szükséges módosítását, így az nem minősül meg nem engedett egyoldalú szerződésmódosításnak.

[38] Mindezek alapján megállapítható, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati érvelésben megjelölt anyagi jogszabályokat nem sértette, így azt a Kúria a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[39] A felperesek pervesztesséjükre tekintettel kötelesek a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperes jogi képviselővel a felülvizsgálati eljárásban felmerült, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) és b) pontja és 5. § (1) bekezdése alapján megállapított perköltséget viselni. A felperesek az IM rendelet 4. § (1) bekezdésének megfelelően a felszámított munkadíj mérséklését nem kérték, ezért a Kúria az alperes által megjelölt összegben kötelezte a felpereseket annak viselésére.

[40] A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdésének d) pontja alapján a per tárgyi költségfeljegyzési jogos volt, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű felülvizsgálati eljárási illeték a pervesztes felperesek munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel a Magyar Állam terhén marad a munkavállalói költségkedvezmény megállapításának és érvényesítésének szabályairól szóló 73/2009. (XII. 22.) IRM rendelet 1. §-a alapján.

[41] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján a 2025. november 26-án megtartott tárgyaláson bírálta el.

[42] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

A határozat elvi tartalma

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló munkavállaló téves besorolása alapján megállapított illetmény az egészségügyi szolgálati munkaszerződés semmis rendelkezése, amelyet a munkáltatónak az Mt. 29. § (3) bekezdésére figyelemmel kell korrigálnia. Ez a munkáltatói intézkedés nem minősül a munkaszerződés jogellenes egyoldalú módosításának.

Záró rész

Budapest, 2025. november 26.

Dr. Suba Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Suba Ildikó s.k. a tanács elnöke az aláírásban akadályoztatott dr. Tánczos Rita előadó bíró helyett, dr. Suba Ildikó s.k. a tanács elnöke az aláírásban akadályoztatott dr. Csesznok Judit Anna bíró helyett, dr. Suba Ildikó s.k. a tanács elnöke az aláírásban akadályoztatott dr. Puskás Péter bíró helyett, dr. Varga Edit s.k. bíró